

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

NR
43

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

RYNEK CUKRU

stan i perspektywy

R O C Z N I K

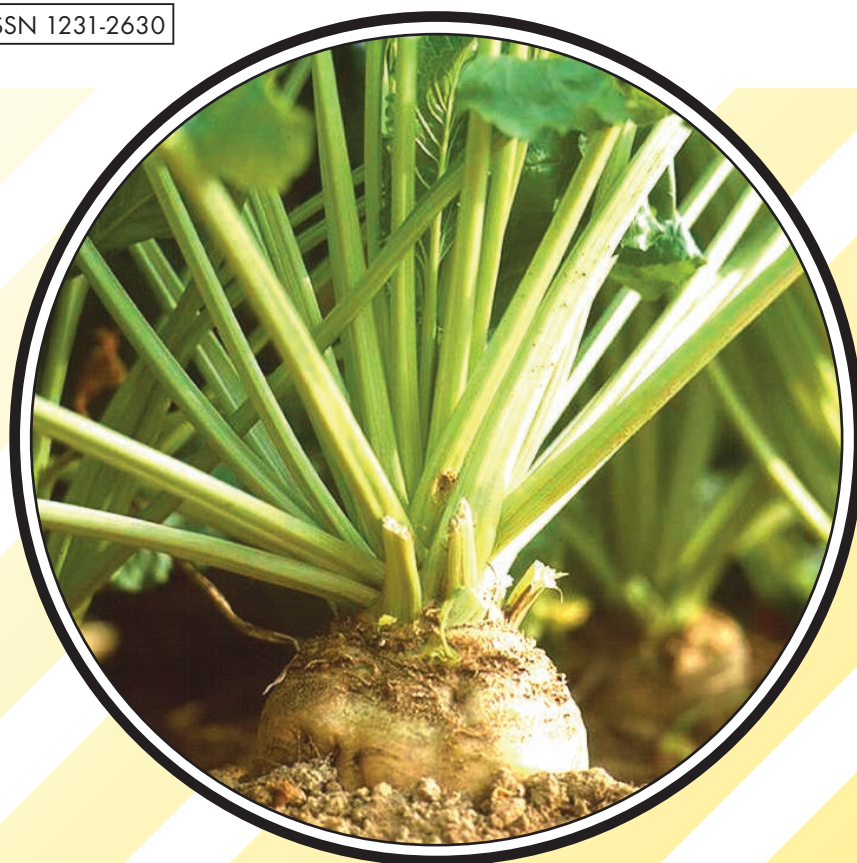
CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1992 ROKU

ISSN 1231-2630

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

CZERWIEC 2016

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Waldemar Sochaczewski (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Maria Zwolińska
Tadeusz Chrościcki
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU CUKRU:

Piotr Szajner

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 700 egz. Ark. wyd. 3,92

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	5
II. Sytuacja na rynku światowym <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko</i>	6
III. Produkcja buraków cukrowych <i>dr inż. Piotr Szajner</i>	12
IV. Stan przemysłu cukrowniczego <i>dr inż. Piotr Szajner</i>	17
V. Popyt i ceny <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko</i>	22
VI. Handel zagraniczny <i>dr inż. Piotr Szajner</i>	27
VII. Działania Agencji Rynku Rolnego na rynku cukru <i>mgr inż. Martyn Mieczkowski</i>	31
VIII. Inne środki słodzące <i>dr inż. Piotr Szajner</i>	33
Aneks	35

Według danych ARR w sezonie 2015/2016 produkcja cukru w Polsce z uwzględnieniem cukru pozakwotowego przeniesionego z poprzedniego sezonu wyniosła 1744,6 tys. t i była o 14,2% mniejsza niż w sezonie 2014/2015. Produkcja cukru była większa od kwoty produkcyjnej (1405,6 tys. t). Z buraków cukrowych zebranych w 2015 r. wytworzono 1464,4 tys. t cukru.

W 2015 r. według danych GUS powierzchnia uprawy buraków cukrowych zmniejszyła się do 180 tys. ha, a średni plon spadł do 520 dt/ha. W rezultacie zbiory korzeni zmniejszyły się o 30,6% do 9,4 mln t. Technologiczny plon cukru, który uwzględnia plony i zawartość cukru w korzeniach, wyniósł 8,5 t/ha, wobec 10,3 t/ha w 2014 r.

Proces koncentracji uprawy buraków cukrowych uległ wyraźnemu spowolnieniu. Liczba plantatorów w 2015 r. wyniosła 34 tys. i była nieznacznie mniejsza niż w 2014 r. (35 tys.), a powierzchnia średniej plantacji zmniejszyła się do 5,3 ha. Baza surowcowa krajowego przemysłu cukrowniczego nadal jest bardziej rozdrobniona niż u głównych konkurentów z UE-15. W 2015 r. nie nastąpiły żadne zmiany strukturalne przemysłu cukrowniczego. Buraki cukrowe były przetwarzane w 18 cukrowniach, które funkcjonują w strukturach czterech koncernów cukrowniczych.

Średnia cena skupu buraków cukrowych w 2015 r. spadła o 5,1% do 119,51 zł/t. Niskie ceny skupu wraz z niższymi plonami przyczyniły się do spadku dochodowości ich uprawy. Głównym czynnikiem decydującym o spadku cen skupu były niskie ceny zbytu cukru oraz pogarszająca się sytuacja finansowa przemysłu cukrowniczego.

Zużycie cukru w Polsce powoli rośnie. W 2015 r. wyniosło ono 1705 tys. t i było tylko o 0,3% większe niż przed rokiem. Wzrost zużycia w przemyśle spożywczym został znacząco zniwelowany spadkiem konsumpcji w gospodarstwach domowych. W 2015 r. przeciętna konsumpcja cukru nieprzetworzonego w gospodarstwach domowych zmniejszyła się o 8,4% do 13,1 kg/osobę. Równocześnie utrzymała się wzrostowa tendencja w konsumpcji artykułów spożywczych zawierających cukier. W rezultacie bilansowe spożycie cukru spadło do 43,3 kg/osobę, wobec 44,3 kg w roku poprzednim.

W połowie 2015 r. została zahamowana spadkowa tendencja cen cukru w Polsce. W grudniu 2015 r. średnia cena zbytu cukru workowanego była o 18% wyższa niż w analogicznym okresie 2014 r., a cena zbytu cukru paczkowanego wzrosła o 29,3%. W handlu detalicznym ceny cukru od grudnia 2014 r. do grudnia 2015 r. wzrosły o 17,9%.

Niskie ceny zbytu w pierwszej połowie 2015 r. oraz mała produkcja cukru w kampanii 2015/2016 skutkowały spadkiem przychodów i pogorszeniem wyników finansowych przemysłu cukrowniczego. Nastąpił znaczący spadek zysku, ale rentowność netto wyniosła 6,4% i była wyższa niż średnio w przemyśle spożywczym.

W 2015 r. nastąpiło pogorszenie wyników handlu zagranicznego cukrem. Wolumen eksportu zmniejszył się o 6,9%, a importu o 41,7%. Dodatnie saldo wymiany wyniosło 313,4 tys. t i było o 21,3% większe niż przed rokiem. Poprawa salda była przede wszystkim wynikiem dużego spadku importu. W handlu zagranicznym produktami spożywczymi o dużej zawartości cukru utrzymały się wzrostowe tendencje.

W 2016 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych wzrosła do 201 tys. ha. W warunkach średnich plonów 610 dt/ha zbiory mogą wynieść ok. 12,3 mln t, co umożliwi produkcję ok. 1900 tys. t cukru. Produkcja będzie większa od kwoty produkcyjnej i krajowego zużycia. W rezultacie konieczny będzie duży eksport cukru, którego rozwojowi będą sprzyjały rosnące ceny na światowym rynku. Jeżeli utrzyma się wzrostowa tendencja cen cukru w kraju i na świecie, to prawdopodobna jest poprawa wyników finansowych przemysłu cukrowniczego.

Tabela 1
Produkcja i rozdysponowanie cukru (tys. t)

Wyszczególnienie	2013/2014	2014/2015	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}
Produkcja	1 761	2 033	1 744	1 900
Import	220	200	122	200
Zużycie krajowe	1 650	1 700	1 705	1 710
Eksport	470	550	435	550
Wskaźnik samowystarczalności (%)	107	119	102	111

^{a)} Dane wstępne.

^{b)} Prognoza IERiGŻ-PIB.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ARR i MF.

SUMMARY

In accordance with AMA data, the production of sugar in Poland in the 2015/2016 season, including non-quota sugar carried forward from the previous season, amounted to 1 744.6 thousand tonnes and was 14.2% lower than in the 2014/2015 season. The production of sugar was greater than the production quota (1 405.6 thousand tonnes). Sugar beets harvested in 2015 were processed into 1 464.4 thousand tonnes of sugar.

GUS data reveal that the sugar beet cultivation area in 2015 decreased to 180 thousand ha, while the average yield dropped to 520 dt/ha. As a result, root harvests declined by 30.6% to 9.4 million tonnes. The technological sugar yield, which takes into consideration yields and sugar content in roots, amounted to 8.5 t/ha against 10.3 t/ha in 2014.

The process of concentration of sugar beet cultivation has slowed down markedly. The number of planters in 2015 amounted to 34 thousand and was slightly lower than in 2014 (35 thousand), while the average plantation area decreased to 5.3 ha. The resource base of the domestic sugar industry is still more fragmented as compared to major EU-15 competitors. In 2015, the structure of the sugar industry did not change. Sugar beets were processed in 18 sugar plants which operate within the structure of four sugar concerns.

In 2015, the average procurement price of sugar beets dropped by 5.1% to PLN 119.51 per tonne. Low procurement prices and lower yields contributed to a decline in the profitability of their cultivation. The main factors that determined the fall in procurement prices were low sales prices of sugar and the deteriorating financial performance of the sugar industry.

The consumption of sugar in Poland is on a slowly growing path. In 2015, it amounted to 1 705 thousand tonnes and was higher than last year by only 0.3%. The increase in consumption in the food industry was significantly offset by a decline in consumption in households. In 2015, the average consumption of raw sugar in households decreased by 8.4% to 13.1 kg per capita. At the same time, an upward trend in the consumption of food products containing sugar continued. As a result, the balance consumption of sugar decreased to 43.3 kg per capita against 44.3 kg last year.

In the middle of 2015, a downward trend in sugar prices in Poland was halted. In December 2015, the average sales price of bagged sugar was approx. 18% higher than in the corresponding period of 2014 and the sales price of packed sugar increased by 29.3%. Between December 2014 and December 2015, sugar prices in retail trade grew by 17.9%.

Low sales prices in the first half of 2015 and the low volume of sugar production in the 2015/2016 campaign resulted in a decrease in revenues and deterioration in the financial performance of the sugar industry. There was a significant fall in profit, but net profitability was 6.4%, i.e. higher than the food industry average.

In 2015, the performance of foreign trade in sugar deteriorated. The volume of export and import decreased respectively by 6.9% and 41.7%. The positive balance of trade amounted to 313.4 thousand tonnes and was higher than last year by 21.3%. The improvement in the balance resulted primarily from a large drop in import. Upward trends in foreign trade in food products with high sugar content continued.

In 2016, the sugar beet cultivation area increased to 201 thousand ha. Under average yield conditions, i.e. 610 dt/ha, harvests may amount to approx. 12.3 million tonnes which will make it possible to produce approx. 1 900 thousand tonnes of sugar. Production will be higher than the production quota and domestic consumption, thus necessitating large sugar export whose development will be facilitated by growing prices in the world market. If the upward trend in sugar prices at home and abroad continues, the financial performance of the sugar industry may improve.

Table 1
Production and distribution of sugar ('000 tonnes)

Item	2013/2014	2014/2015	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}
Production	1 761	2 033	1 744	1 900
Import	220	200	122	200
Domestic consumption	1 650	1 700	1 705	1 710
Export	470	550	435	550
Self-sufficiency rate (%)	107	119	102	111

^{a)} Preliminary data.

^{b)} IAFE-NRI forecast.

Source: IAFE-NRI calculations based on data from the Central Statistical Office, the Agricultural Market Agency and the Ministry of Finance.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek wyrobów tytoniowych (4) • czerwiec 2016,
2. Rynek owoców i warzyw (48) • czerwiec 2016,
3. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (44) • wrzesień 2016,
4. Rynek mleka (51) • wrzesień 2016,
5. Rynek pasz (38) • wrzesień 2016,
6. Rynek drobiu i jaj (50) • październik 2016,
7. Rynek zbóż (51) • październik 2016,
8. Rynek ryb (25) • październik 2016,
9. Rynek mięsa (51) • październik 2016,
10. Rynek rzepaku (50) • listopad 2016,
11. Rynek ziemniaka (43) • listopad 2016.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 636 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. (1 numer) w 2016 r. wynosi 21 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przesyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (1 zeszyt) w 2016 roku wynosi 21 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-46-36 e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>